

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากสารรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคมของผู้ประกันตน” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้ประกันตน (มาตรา 33) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 4,492,997 คน ตามจากสถิติงานประกันสังคมปี พ.ศ. 2547

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรซึ่งเป็นผู้ประกันตน (มาตรา 33) ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 4,492,997 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง 0.05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อน

$$\begin{aligned} \text{จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้} \quad n &= \frac{4,492,997}{1 + 4,492,997 (0.05)^2} \\ &= 396 \text{ คน} \end{aligned}$$

แต่เพื่อให้เกิดความครอบคลุมจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน แบ่งออกเป็นสัดส่วนตามจำนวนผู้ประกันตนตามเขตพื้นที่สำนักงานประกันสังคมได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นสัดส่วนจากจำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33 จำแนกตามเขตพื้นที่สำนักงานประกันสังคมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พ.ศ. 2547

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนผู้ประกันตน (คน)	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	กรุงเทพมหานคร	2,762,888	61.49	246
	สปส.เขตพื้นที่ 1	260,919	5.81	23
	สปส.เขตพื้นที่ 2	249,038	5.54	22
	สปส.เขตพื้นที่ 3	408,259	9.09	36
	สปส.เขตพื้นที่ 4	525,482	11.70	46
	สปส.เขตพื้นที่ 5	344,610	7.67	30
	สปส.เขตพื้นที่ 6	240,167	5.34	21
	สปส.เขตพื้นที่ 7	278,301	6.19	24
	สปส.เขตพื้นที่ 8	309,955	6.90	27
	สปส.เขตพื้นที่ 10	146,157	3.25	17
2	นครปฐม	189,043	4.21	17
3	นนทบุรี	186,583	4.15	17
4	ปทุมธานี	326,573	7.28	29
5	สมุทรปราการ	699,966	15.57	62
6	สมุทรสาคร	327,944	7.30	29
	รวม	4,492,997	100	400

ที่มา : สถิติงานประกันสังคม 2547 สำนักงานประกันสังคม

ขั้นตอนที่ 3 เลือกสถานประกอบการแต่ละจังหวัดให้ครอบคลุมทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ โดยพิจารณาจากทุนจดทะเบียนและจำนวนลูกจ้าง แล้วแจกแบบสอบถามให้กับผู้ประกันตนที่รับฟังรายการ “เพื่อท่านวันนี้” โดยให้กลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ในสถานประกอบการแต่ละขนาดในสัดส่วนที่เท่าหรือใกล้เคียงกัน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตนมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตน

ตัวแปรตาม การเปิดรับฟังรายการ

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจสารรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตน

ตัวแปรตาม ความพึงพอใจสารรายการ

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสารรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น ลักษณะทางประชากรของผู้ประกันตน

ตัวแปรตาม การใช้ประโยชน์จากสารรายการ

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับฟังรายการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจสารรายการ
วิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น	การเปิดรับฟังรายการ
ตัวแปรตาม	ความพึงพอใจสารรายการ

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับฟังรายการมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสาร
รายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น	การเปิดรับฟังรายการ
ตัวแปรตาม	การใช้ประโยชน์จากสารรายการ

สมมติฐานที่ 6 ความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสารรายการ
วิทยุกระจายเสียงของสำนักงานประกันสังคม

ตัวแปรต้น	ความพึงพอใจสารรายการ
ตัวแปรตาม	การใช้ประโยชน์จากสารรายการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา รายได้ และระยะเวลาการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน

ตอนที่ 2 การเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงาน
ประกันสังคม

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจสารรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงาน
ประกันสังคม

ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารรายการวิทยุกระจายเสียงของ
สำนักงานประกันสังคม

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการ

3.1 การทดสอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดสอบแบบสอบถามด้วยวิธีการ ดังนี้

3.1.1 ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ และผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแบบสอบถาม ตรวจสอบจนเห็นว่าแบบสอบถามน่าจะมีความสอดคล้องภายในเนื้อหา

3.1.2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำคำตอบของแบบสอบถามในส่วนที่ 2-4 มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(\frac{1 - \sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ใช้การวัด

K = จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หรือกำลัง

สองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ต่อจากนั้นจึงปรับปรุงข้อคำถามบางข้อ ในการวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนั้น หากค่าที่คำนวณได้มีค่าต่ำกว่า 0.5 หรือ 50% หรือมีค่าใกล้ 0 จะถือว่ามีความเชื่อถือได้ระดับต่ำ แต่ถ้าค่าที่คำนวณได้สูงกว่า 0.5 หรือ 50% ขึ้นไป หรือมีค่าใกล้ 1 ถือว่ามีค่าความเชื่อถือได้ระดับสูง ซึ่งผลการทดสอบมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficients Alpha)

ผลการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีดังนี้

1. การเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงสำนักงานประกันสังคม มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คำนวณค่า Coefficients Alpha ได้เท่ากับ 0.7690

2. ความพึงพอใจสารรายการวิทยุกระจายเสียงสำนักงานประกันสังคม
จำนวน 14 ข้อ คำนวณค่า Coefficients Alpha ได้เท่ากับ 0.8665

3. การใช้ประโยชน์จากสารรายการวิทยุกระจายเสียงของสำนักงาน
ประกันสังคมจำนวน 14 ข้อ คำนวณค่า Coefficients Alpha ได้เท่ากับ 0.8381

สรุปได้ว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในเรื่องความพึงพอใจและการใช้
ประโยชน์จากสารรายการวิทยุกระจายเสียงสำนักงานประกันสังคม มีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับ
รับได้

3.2 เกณฑ์การให้คะแนนคำตอบและแปลความ

3.2.1 เกณฑ์การให้คะแนน เป็นการกำหนดระดับคะแนน เพื่อให้ผู้ตอบนำไป
ใช้ประเมินข้อความในแต่ละข้อ ว่าตนเองมีทัศนคติในเรื่องความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จาก
สารรายการวิทยุกระจายเสียงสำนักงานประกันสังคมอยู่ในระดับใด ข้อที่ไม่ตอบจะไม่ให้คะแนน
โดยแบ่งระดับการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ในแต่ละช่วงระดับจะมีความห่างเท่ากับ 1 คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5 คะแนน
มาก	=	4 คะแนน
ปานกลาง	=	3 คะแนน
น้อย	=	2 คะแนน
น้อยที่สุด	=	1 คะแนน

3.2.2 การแปลความ สำหรับเกณฑ์ในการจัดระดับคะแนนเพื่อที่นำไปใช้ในการ
อธิบายถึงระดับตัวแปรแต่ละตัว ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การให้คะแนนในมาตรวัดมาจัดระดับใหม่ โดย
แบ่งเกณฑ์ในการวัดออกเป็น 5 ระดับ มีคะแนนเฉลี่ยเท่าๆ กัน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการอธิบายระดับ
ของการตีความต่างๆ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น สามารถกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยและคะแนนที่ใช้แปลความระดับของตัวแปรได้ ดังนี้

1) ด้านความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากสารรายการ
วิทยุกระจายเสียงสำนักงานประกันสังคม

ค่าเฉลี่ย	การแปลความ
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

2) ด้านลำดับความบ่อยในการรับฟัง

ช่วงคะแนน	การแปลความ
9-10	มากที่สุด
7-8	มาก
5-6	ปานกลาง
3-4	น้อย
1-2	น้อยที่สุด

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและทีมงานเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า โดยได้ทำการแจกแบบสอบถามออกไปทั้งสิ้น 400 ชุด และเก็บคืนด้วยตนเอง

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ครบ 400 ชุดแล้วก็นำมาประมวลผล โดยบันทึกข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบการวิจัยมี 2 ประเภท ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบการแปลความเชิงบรรยายเพื่ออธิบายข้อมูลในด้านลักษณะทางประชากร การเปิดรับฟัง ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากสารรายการ

5.2 ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในสมมติฐานต่างๆ ดังนี้คือ การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)